

Sammanställt av Leif Lundström. Konsum Ersnäs är även presenterat i Ersnäsbladet nr 108.

Konsum, Ersnäs.

Malin Hermansson (1927 – 2000) var en av Hembygdsföreningens medlemmar. Hon tog på sig att forska om byns många butiker.

En av dessa var Konsum och Malin kontaktade Bengt Eriksson som var chef i många år och fick löfte om att skicka några frågor till honom. Det gjorde hon och han svarade välvilligt.

Jag har inte kontrollerat uppgifterna. Följande är resultatet av hennes frågor och hans svar:

Enligt Bengt startade Konsum i Ersnäs i början på 1930-talet och han arbetade där från 1948 fram till nedläggningen 1966. Då var det tre anställda och affären ersattes inte av någon varubuss. De anställda fick lön genom Konsum Norrbotten.

Öppettiderna var 08.30 – 17.30. Något egentligt personalrum fanns inte men man hade möjlighet att koka kaffe bakom själva butiken. Bengt bodde på Konsum och gick hem och åt lunch vilket även personal som bodde i närheten kunde göra.

Eftersom Bengt bodde där hände det ibland att någon kom och ville handla på kvällen.

Omsättningen låg på cirka 350 000 kronor och ökade något för varje år. Bokföringen sköttes av Konsum Luleå. Varor levererades i allmänhet en gång i veckan, men beroende på vad det var så kunde det förstås även bli glesare mellan leveranserna.

Sortimentet var omfattande. Man sålde förutom matvaror bl.a. tyger, dukar, underkläder och skor. Man sålde gödningsmedel, kalk, byggnadsmateriel och bensin.

Det fanns en del kylar och frysar och mjölk förvarades i mjölkhämtare som stod i en bassäng. Bengt hade för sig att mjölk i Tetrapak började säljas omkring 1955-56.

En stor del av Konsums försäljning var vetekli, gröpe, melass och annat foder som man sålde till byns bönder.

Många bönder i byn odlade potatis och sålde till Konsum. Och Konsum hade i regel fått beställning av potatis från konsumaffärer i Luleå och levererade i sin tur till dem.

Konsum i Ersnäs hade många mycket trogna kunder och i stort sett allt betalades kontant. Endast ett fåtal handlade på bok. Till byarna utöver (Mörön, Vallen m.fl.) skickades varor ibland med buss. Då skulle beställningen ha gjorts en dag i förväg.

På Malins fråga om man hade några inbrott i butiken svarade Bengt: Nej, vi hade inga inbrott.

I takt med att allt fler började arbeta i Luleå och allt fler skaffade sig egen bil så förändrades folks inköp. Det mesta handlade man i Luleå. I Ersnäs gjorde man mest kompletteringsinköp och detta ledde till att affären lades ner 1966.

Konsum och byns tre andra butiker låg vid gamla kustlandsvägen. Huset på Zackes väg 3 är det ursprungliga Konsum.

Tetrapak är en firsidig kartong för förvaring av t.ex. mjölk och grädde. Den har en form som gör att den är sällsynt illa lämpad för förvaring i kylskåp.

Vetekli framställs av det tunna hölje som omger vetets kärna.

Gröpe är en typ av foder som består av mald (gröpad) säd. Gröpe används även vid ölbrygning.

Melass är en tjock sirapsartad substans. Den utvinns från saften av sockerrör och sockerbetor och är en biprodukt vid tillverkning av socker. Sockerinnehållet är cirka 50 procent.